

VSEM BRALCEM „ŠALEŠKEGA RUDARJA“ ČESTITAMO OB DNEVU REPUBLIKE

ŠALEŠKI RUDAR

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VELENJE

27. november 1970 — Leto VI. 23 (129) — Cena 0.30 din. Poštnina plačana v gotovini

PISMO V SUBOTICO

Poročali smo že, da je delegacija občine in družbeno političnih organizacij Velenja obiskala Subotico in da so člani delavskega sveta iz subotiškega Severja predlagali naj obe občini podpišeta listino o poobratju.

Pred dnevi pa so predsednik občinske skupščine, Nestl Žgank, predsednik občinske konference SZDL, Milan Šterban in sekretar komiteja občinske konference ZKS, Franc Korun,

poslali v Subotico pismo naslednje vsebine:

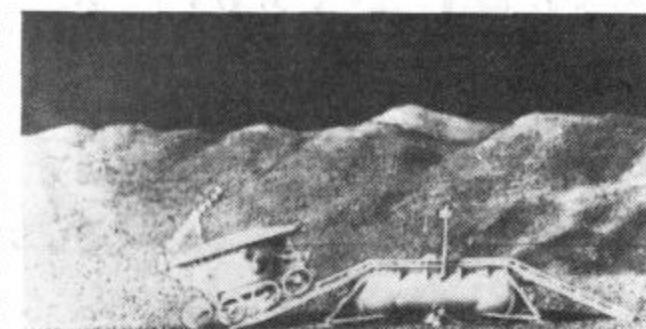
»Obisk pri vas nam je postal v najlepšem spominu in nikdar ne bomo pozabili vašega gostoljubja, prisrčnosti ter odkrite besede pri izmenjanju izkušenj in mnenj o vseh važnejših problemih, ki nas oboje stransko zanimajo in vejo.«

Klub precejšnji oddaljenosti, ki nas loči, ugotavljamo, da nas združujejo številni skupni interesi in

hotenja. Poleg že ustvarjene ekonomske integracije med Severjem in TGO »Gorenje«, obstajajo zelo široke možnosti podobnega sodelovanja na številnih drugih področjih, kar bomo uresničili, saj se zavedamo, da je to obojestransko koristno. Zlasti po naših zadnjih razgovorih, ki smo jih imeli pri vas v Subotici, smo prepričani, da že lahko pričnemo sodelovati ob konkretnih nerešenih vprašanjih in da poskušamo skupno poiskati pravo rešitev.

Prepričani smo, da je poobratje med obema občinama prava pot za utrjevanje našega priateljstva. Kot smo se domenili pri vas v Subotici, bo naše prihodnje srečanje v Velenju. O tem sestanku pa vas bomo pravočasno obvestili.«

SOVJETSKI LUNOHOD SE JE SPREHODIL PO LUNI — Avtomatska vsemirska raketa »Luna 17« je ponesla na Luna prvo mesečevvo vozilo »Lunohod 1«, ki ga upravljajo z Zemljo. »Lunohod« se po predvidenem programu sprejava po Zemljinem spremjevalcu in uspešno opravlja vse predvidene naloge. To je brez dvoma pomemben dosežek sovjetskih znanstvenikov, ki tokrat sodelujejo s Francozami.

Kakšna prispevna stopnja?

Pripravljeni predlogi za višino prispevne stopnje za zdravstveno zavarovanje delavcev v letu 1971.

Predlog statuta nove Skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Ravne na Koroškem, ki je še v javni razpravi, med drugim določa, da zavarovanci sami krijejo stroške zavarovanja. Stopnjo prispevka pa samostojno določa skupščina Skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Ravne na Koroškem, vendar mora višino prispevne stopnje določiti na osnovi družbenega dogovora z vsemi družbenimi dejavniki v posameznih občinah, posebej pa tudi ob upoštevanju potreb zdravstvenega varstva (pa tudi objektivnih možnosti).

V začetku novembra so se v Velenju sešli predstavniki občinskega sindikalnega sveta, občinske skupščine, skupščine nove Skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Ravne na Koroškem in Savinjsko-Saleškega zdravstvenega doma. Preostali potreben denar pa naj bi, po mnenju zdravstvenih delavcev, zagotovili s povišano prispevno stopnjo za zdravstveno zavarovanje delavcev.

Gotovo je, da se bo moralna stopnja prispevka za zdravstveno zavarovanje delavcev v prihodnjem letu zaradi povečanega obsega

stičnih ambulant, cene zdravstvenih oz. zobozdravstvenih storitev pa bodo predvidoma večje za 10 oz. 5 %. Nenehno večanje števila prebivalstva in pa nefunkcionalnost obstoječih prostorov sta privedli Savinjsko-Saleški zdravstveni dom do odločitve, da naroči načrte za razširitev zdravstvenega doma, ki naj bi potekala v dveh fazah, za prvo fazo pa bodo, po sedanjih izračunih, rabili okrog 5.300.000 dinarjev, od tega pa bo ob koncu letosnjega leta na voljo blizu 1 milijon dinarjev lastnih sredstev Savinjsko-Saleškega zdravstvenega doma. Preostali potreben denar pa naj bi, po mnenju zdravstvenih delavcev, zagotovili s povišano prispevno stopnjo za zdravstveno zavarovanje delavcev.

Občinski sindikalni svet Velenje bo pripravljal v začetku decembra širše posvetovanje, na katerega bo povabil tudi predstavnike delovnih organizacij, da bi se dogovorili o višini prispevne stopnje za zdravstveno zavarovanje za prihodnje leto.

Upoštevaje obseg del in pravice bi v letu 1971, ob upoštevanju obstoječe stopnje 6,55 %, imeli na velenjskem področju v skladih zdravstvenega zavarovanja delavcev predvidoma 2 milijona dinarjev izgube. Pri stopnji 7,50 % (torej pri povečanju od leta 1970 za 0,95 %) bi bilo nekaj manj kot 800.000 dinarjev presezka dohodkov nad izdatki, pri prispevni stopnji 8 % (za 1,45 % več kot letos) pa bi ostalo v blagajni sklada zdravstvenega zavarovanja delavcev za velenjsko področje 2.200.000 dinarjev.

Občinski sindikalni svet Velenje bo pripravljal v začetku decembra širše posvetovanje, na katerega bo povabil tudi predstavnike delovnih organizacij, da bi se dogovorili o višini prispevne stopnje za zdravstveno zavarovanje za prihodnje leto.

Šoštanj za dan republike

Ob letosnjem dnevnu republike, so v Šoštanju pripravili več prireditv.

Včeraj zvečer je bila v domu Svobode osrednja proslava s kulturnim sporedom. Na tej prireditvi pa je domače posvetno društvo razvilo društveno zastavo in slavilo 50-letnico obstoja.

V prostorih glasbene šole so razstavljene plakatne akademskega kiparja Ivana Napotnika. Raz-

stava je posvečena 10. obletnici njegove smrti. Na otvoritvi je o delu in življenju pokojnega umetnika govoril akademski slikar Božidar Jakac.

Danes zvečer, ob 19. uri, bo v domu Svobode izvedlo celjsko gledališče Veroniko Deseniško. V nedeljo pa bo igral v domu Svobode ansambel Mihe Dovžana in vokalni kvintet Gorenjci s pevko Ivanka Kraševcem.

RAZVOJNI PROGRAM BELIH VOD

PREDVIDEVANJA ZA RAZVOJ TOVARNE NA MUTI V OKVIRU TGO GORENJE

Na zadnji seji delavskega sveta Tovarne poljedelskega orodja in livarne Muta so člane seznanili podrobnejše tudi z dosedanjim razvojem velenjske Tovarne gospodinske opreme Gorenje, pa tudi s predvidevanji za razvoj Mute, če bi bila tudi še vnaprej samostojna, oziroma če se vključi v veliko »družino« Gorenja.

Svet krajevne skupnosti Bele vode se je resno oprijel dela pri sprejemanju srednjeročnega programa razvoja Belih vod. Program, ki ga pripravljajo, vsebuje poleg splošnih podatkov še predloge za nadaljnji razvoj in tudi ukrepe za rešitev sedanjega stanja.

Poglavito mesto v tem programu zavzemajo živinoreja, gozdarstvo in turizem.

(Dalje na 2. strani)

SKUPŠČINA OBČINE VELENJE IN DRUŽBENO POLITIČNE ORGANIZACIJE

čestitajo občanom
za dan republike –
29. november

ZAKAJ NAPREDNI KMETOVALCI V PAŠKI VASI OPUSČAJO HMELJ

V vasi je zakokodakalo...

Ko smo se mudili v Paški vasi so našo pozornost pritegnile nove stavbe, ki jih gradijo že na začetku vasi. Takšne enake gradnje pa smo videli tudi drugod v vasi. Zvedeli smo, da bodo to kokošnjaki, ki jih gra-šesterica kmetovalcev.

Sicer pa se v tej vasici, ki ima kakšnih 40 hiš, s kokošnjerejo že dalj časa u-kvarjajo. Mirko Puncar že več kot leto dni goji v eni izmeni po 3000 piščancev, prav tako Matilda Dvornik. Manjšo količino jih ima tudi Franc Stefančič, Jože Drev iz bližnje Slatine pa je pred dnevi že oddal 4000 piščancev. Zdaj pa se tega posla lotevajo še drugi.

Miha Letonje ima 68 let, pred upokojitvijo pa je bil direktor podjetja Oljka. Pred meseci je preuredil v kokošnjak staro zgradbo. Te dni pa je že oddal prvih 3500 piščancev ljubljanski Emoni. »Z izkuplčkom sem zadovoljen,« je pripovedoval Letonje. »Za rejo so mi plačali dinar za kilogram mesa očiščenih piščancev. V prvi izmeni pa je poginilo le 66 piščancev, torej polovico od dovoljene količine.«

Skupaj z Letonjem smo si ogledali prazen kokošnjak, ki ga sedaj čisti in pripravlja za drugo dvomesecno zmeno. V njegovem hlevu pa smo bili redki gostje, ker Letonje nikogar ne pušča vanj. Njegova žena je žovedala, seveda bolj v šai, da gospodar nobenega ne justi k piščancem, niti do-

mačih ne. »Veste, ključ nosi kar v žepu,« je še pristavila. To pa pomeni, da mora gojitelj v kokošnjaku držati red in čistočo in je najbolje nikogar puščati notri, ker se lahko od zunaj pri-nasajo bolezni.

Miha Letonje je še povedal: »Pogodbo za gojitev piščancev sem sklenil s šo-stanjsko kmetijsko zadrugo. Ta skrbi za odvzem in do-stavo piščancev, veterinarsko službo in za krmila. Moram povedati, da je zelo skrben, in daje tudi največ nasvetov, veterinar iz Velenja, Ivan Naglič. Drugače pa smo neizkušeni rejci prepuščeni vsak svoji iznajdljivosti.«

Ustavili smo se sredi vasi pri dveh kokošnjakih, ki jih pravkar gradijo. Tu sta bi-

la Franc Drofelnik in Viktor Urlep, kasneje pa sta se prijetnemu klepetu pridružila še Rudi Ježovnik in predsednik krajevne organizacije SZDL Franc Stefančič. Pripovedovali so o tem kako so prišli na zamisel, da bi zgradili tako ve-like kokošnjake.

»Žalostno je, vendor moram povedati, da hmelja ne bomo več pridelovali na tolikih površinah kot smo ga nekdaj v Paški vasi,« je povedal Rudi Ježovnik. Paška vas je imela 25 ha hme-lja, zdaj pa so ga posekali že 6 hektarjev. Posekati pa ga mislimo še nadaljnjih 7 hektarjev. Kmetje pravijo, da so odkupne cene za hmelj prenizke in dohodek majhen.

To pa je med drugim pri-vedlo nekatere napredne kmetovalec v Paški vasi, da so začeli razmišljati o spe-cializaciji. »Odločili smo se za piščance,« je dejal Franc Drofelnik. »Rudi Ježovnik, Viktor Urlep, Ivan Bizjak, Miha Ažman, Stanko Obu in Jaz, bomo zgradili ena-ke hlevne in imeli vsak po 4000 nesnic.«

Tako sedaj šest, v glavnem mladih posestnikov, v Paški vasi gradi velike no-ve kokošnjake, 32 metrov dolge in 12,5 metrov široke.

Vsek hlev bo veljal blizu 220.000 dinarjev, v njih pa bo lahko po 10.000 piščan-cev v eni izmeni ali 4000 nesnic. Kmetom je kmetijska zadruga Šoštan dala po 100.000 din posojila, vse drugo pa bodo prispevali sami.

Sedaj so se v dogovoru z zadrugo odločili za nesnice. Kmetje dobijo v rejo nesnice, zastonj krmila, za ve-terinarski nadzor pa skrbi zadruga. Kure nesnice pre-skribi Emona in tudi prevoz je njena stvar.

Za redno krmljenje, zbi-ranje jajc, porabljeno vodo in elektriko (ter seveda na-ložbo v kokošnjak) — pla-čajo kmetu po sedem par-ja jajčka. Ce pa izračuna-mo, da bodo pri intenzivni reji nesnice iz šestih kokošnjakov znesle na leto nad 5 milijonov jajc, dobi šest gospodarjev skupaj 350.000 din.

Naložbe v Paški vasi vse-kakor nekaj obetajo, saj bo samo deset kmetov iz te va-sice s specializacijo v ko-košnjerejo dalo na leto 5 milijonov jajc in 100.000 ki-gramov piščancev.

FRANC STEFANCIC

MIHA LETONJE

RUDI JEŽOVNIK

VIKTOR URLEP

FRANC DROFELNIK

Srečanje z Rožankovo mamo

To resnično zgodbo je pripovedoval Zorko Kotnik, bivši upravitelj, pionirjem ob slovesnem sprejemu »Kurirčkove pošte« v Šmartnem ob Paki

V začetku decembra leta 1944 so Nemci začeli velik napad na Zgornjo Savinjsko dolino. Mesec dni pred vpodom sem opravljaj dolžnost tajnika Rdečega kriza za Stajersko. Pisarno smo imeli v bivšem poštnem uradu na Ljubnem. Tu nas je bilo devet, vsak pa je bil zadolžen za dru-go delo. Nekega dopoldneva vstopilo v pisarno tovarj Luka (Leskošek), Miha Šlandrov in neki po-ročnik, katerega pa nisem poznal. Tovariš Luka malo pogleda po pisarni in stopi k prvemu z vprašanjem, kaj da dela. Ta mu odgo-vori, da piše note za par-tizansko godbo (godbeniki iz revirjev), nato pristopi k drugemu in vse tako do predzadnjega. Vsem naroči, da se morajo drugo jutro javiti v neki bivši gostilni -

na zgornjem koncu trga. Vseh osem so razporedili v brigade. Bili so to bolj mladi ljudje. Končno pri-stopi k meni in me kar po-imenu vpraša, kaj delam. Priporočiti moram, da se kdaj prej nisva videla in ne poznala... Ko mu po-kažem osnutek oklica za prebivalstvo Stajerske, ga vzame v roke in prebere. Nato pa mi reče, da se moram drugo jutro ob 8. uri javiti pri njem. Mislim si sam pri sebi, kaj bi naj to pomenilo. Pa ni bilo nič takega, samo težko dolžnost sem moral prevzeti. Tovariš Luka mi pove, da so me dočlili, da naj bi jaz prevzel zbiranje hrane za partizanske bolnišnice, ker res dobro poznam lju-dih v zgornji Savinjski dolini. To delo sem opravljaj vse do napada Nem-

cev. Se dva dni pred na-podom se nam je posrečilo odpraviti iz Ljubnega, kjer je bil zbirni center, v bolnišnico dva voza različne hrane. Naši kmetje so se pri prostovoljni od-daji hrane za naše ranjence res izkazali. Vsa čast jim!

Teden prej me je poklical glavni šef partizanskih bolnišnic dr. Žiga in mi sporočil, da bom dobil potrdilo, s katerim bom lahko obiskoval bolnišnico, seveda do prihoda v bolnišnico z zavezanimi očmi. Tu naj bi se prepričal, ka-ko prihaja hrana v bolni-ko. To se ni zgodilo, kajti Nemci so od vseh strani navali na osvobojeno ozemlje Zgornje Savinjske doline.

Jasno je bilo, da bo treba misljiti na to, da nas Nemci ne dobijo v roke.

Javil sem se pri predsedniku pokrajinskega odbora za Stajersko in ga vprašal kaj naj naredim. Znajdi se, je bil odgovor. Vse naše enote so se umaknile iz Ljubnega in drugih krajev, bežali pa so tudi naši

aktivisti in drugi. Največ jih je bilo proti Lučam in Podvolovjeku. To je bila žalostna in trnova pot. Marsikateri od njih se ni več vrnil.

Menda je bilo 11. decem-bra, ko sem iz Ljubnega šel k svoji družini, ki je stanovala v Lačji vasi pri Nazarjih. Ko sem se vračal na Ljubno, so Nemci že streljali s topovji na Radmirje in okolico. Srečno sem prispeval na Ljubno. Tu smo se domenili z bivšim poštarjem Marovtom in trgovcem Mirkom Praprotnikom iz Mozirja, da se podamo tudi mi proti Lučam.

Res smo prišli na pol poti, toda zavili smo raje k nekemu kmetu na desni strani Savinje ip tam na skedenju prenočili. Tu je bilo že več beguncev, med njimi tudi tovarnar Wosch-nagg iz Šoštanja s svojo družino. Mi trije pretehtamo situacijo in kar zjutraj mahnemo na Ljubno, po-poldne pa krenemo proti Rastkam. Srečevali so nas partizani in nas opozarjali naj ne gremo v to smer, kajti Nemci se že bližajo od te strani proti Ljub-nem. Toda mi smo računali, da je bolje, če se pre-tolčemo skozi obroč in pri-

demo za hrbot Nemcem, kajti tam bi bila večja ver-jnost, da nas ne dobe v pest. Ker pa je tovariš Ma-rovt dobro poznal kmeta Alojzija Ročnika, pd. Je-zernika, krenemo na desno proti njegovemu kmetiji. Teren je bil precej strm. Tiho gremo drug za drugim zatopljeni v svoje mitrakrat pa glasno rečem: »Vraga, na Slovenskem smo vendor mi gospodar... Zdi se mi da smo potem dosti bolj vedri ko-rakali proti Jezerniku, ka-mor smo prispeili okrog pol štirih popoldne. Ker je bla-ga gospodinja z otroki in mama sama doma, smo se kmalu napotili pod Jezer-ske peči. Se prej nam je na mizo postavila kruh in jabolčnik. Tam pa je bil že malo prej neki mož, ki je odložil svoj nahrbnik na krušno peč, in ta je bil u-soden za mlado ženo.«

Po našem odhodu — do-bre pol ure pozneje — so bili Nemci v hiši. Spraševali so po gospodaru. Žena jim pove, da je odšel po drva. Hišo so preiskali in niso našli niti sumljivega, vendar zagleda neki nared-nik na peči vojaški nahrbnik. Ta vpraša ženo, čigav je. Odgovori mu, da je od nekega civilista iz

Ljubnega in da ga je pri odhodu pozabil na peči. Žena je imela na rokah dveletno hčerko. Nared-nik zgrabi revolver in me-ni nič, tebi nič ustreli že-no v srce. Ta pada z otro-kom vred na tla in izdihi-ne.

Na srečo smo sredi poti srečali gospodarja. Ta nam zaenkrat pokaže skalo s previzom. Tam smo si za silo uredili bivališče. Blizu je ležalo precej smrekovih vej. Deževalo je snežilo je, zato smo okoli skale posta-vili te veje, da smo se tak-ko ubranili mokrite in ve-tra. Toda ponosni so ta prostor že razsvetljevala nemške rakete, znak da so Nemci tudi nad nam.

Ce bi nam gospodar ne bil pokazal tega kraja in se prej vrnil domov, bi Nemci dobili tudi njega. Ko se je po odhodu bližal hiši, je videl da se Nemci odpravljajo v dolino. Ko vidi, da so odšli, se opre-zno približa. Stopi v kuhi-njo, tedaj mu domači po-vedo, da so Nemci ustrelili ženo in jo na vozilku odpeljali s seboj na Ljub-

(Nadaljevanje sledi)

Naši dosežki ***

Letošnje leto je za prebivalce Šaške doline še posebej pomembno. Slavimo 25-letnico življenja in ustvarjanja v sodobni domovini in ta jubilej smo počastili še posebej tudi z odločitvijo, da z lastnim denarjem pomagamo naslednjih pet let izgradnji številnih negospodarskih objektov v vsej občini.

Saška dolina je postala letos eno samo gradbišče. Od Rečice pri Šmartnem ob Paki pa do Pake. Vsepovsod gradimo nove objekte, šole, ceste, kanalizacijo, vodovode, vrtce, stanovanja. Ker je praznik republike — 29. november kot nalašč za to, da napravimo bilanco letošnjih dosežkov na negospodarskem področju, smo to tudi storili. Bojimo se, da zaradi obilice del kakšno pridobitev ali akcijo vendarle nismo izpustili. Naj nam bo že vnaprej oproščeno.

V SMARTNEM OB PAKI so letos nadaljevali z urejanjem kanalizacije, asfaltirali pa so tudi cesto skozi središče kraja do šole. V vasi Gorenje so napeljali vodovod. AMD Šmartno ob Paki je nadaljevalo z urejanjem društvenega doma, sicer pa se v kraju pripravljajo na razširitev osnovne šole, zidavo telovadnice ter na ureditev primernejših prostorov za otroško varstvo.

Velik napredok beležijo tudi v SOŠTANJU IN OKOLICI. Omeniti velja ureditev ogrevanja v kopalnem bazenu in začetek urejanja centralnega ogrevanja zgradb v mestu. Šoštanj je letos bogatejši za 40 novih družinskih stanovanj v družbenem sektorju. V mestu so modernizirali in asfaltirali Aškerčeve ceste ter Cesto talcev in uredili pločnike. Nadaljevali so z urejanjem kanalizacije na desnem bregu Šoštanja. V kratkem bodo izročili namenu tudi nadomestno cesto Šoštanj — Pesje, saj je cesta skozi Družmirje že zdavnaj dotrajala in skorajda ne

Naši dosežki ***

zasluži več tega imena. Modernizirana je cesta Šoštanj—Ravne, v Ravneh pa zgrajena nova šola. Modernizirana je cesta v Lokovici, zgrajen vodovod iz Škal do Gaberk, prebita pa je tudi cesta Bele vode—Visočki vrh. Tik pred dograditvijo pa je tudi nova koča lovcev iz Šoštanjske družine Smrekovec nad Belimi vodami.

Tudi VELENJE Z OKOLICO je bilo deležno številnih pridobitev. Naj na prvem mestu omenimo nadaljevanje izgradnje ceste na Graško Goro ter prebitje ceste na Paški Kozjak, nadalje elektrifikacijo Pake, ureditev ceste Cirkovce—Vodemlja, asfaltiranje cestnega odseka Šalek—Bevče, modernizacija ceste Šmartno—Konoovo, urejanje toplovooda Šoštanj—Velenje, izgradnjo protiležnega rezervoarja v starem Velenju, urejanje vodovodnega in kanalizacijskega omrežja v Pesju, asfaltiranje ceste do pokopališča v Podkraju, ureditev otroškega igrišča ter skorajšno dograditev prve garažne hiše s 112 garažami.

Tik pred dograditvijo je v Velenju tudi pokrit zimski plavalni bazen, začelo se je z gradnjo nove III. osnovne šole, na gradbišču novega vrtca je že bila smrečica, začelo se je z urejanjem garderob za športnike itd.

Bogata je tudi »bera« stanovanjske izgradnje. Rudnik lignita Velenje je na Efenkovi cesti na začetku leta dodeli 30 članom nova stanovanja v stolpičih. V starem Velenju gre h koncu gradnja novih 4 stolpnic, od katerih bodo po dve zasedli člani delovnih kolektivov TGO Gorenje Velenje in Rudnika lignita Velenje. Rudnik pa je začel v starem Velenju še z gradnjo ene stolpnice in enega 10-stanovanjskega stolpiča.

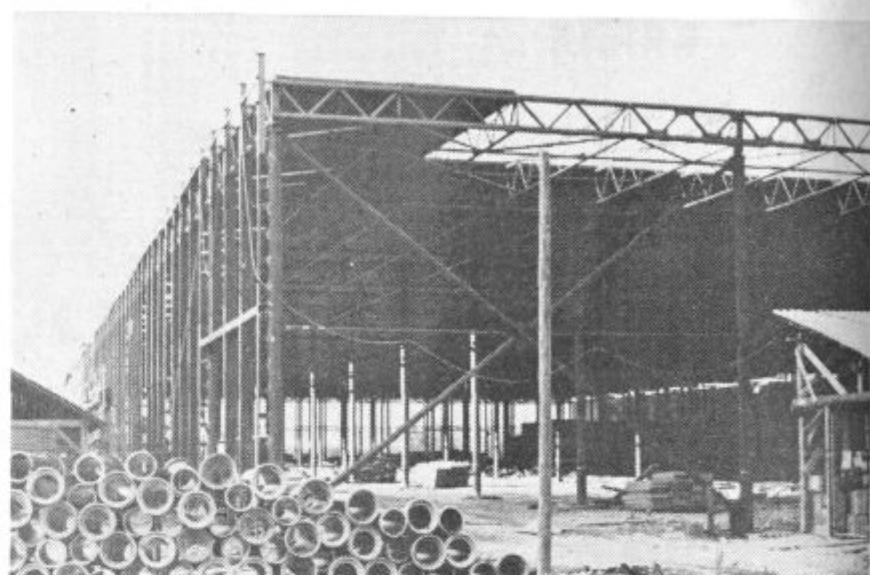
Velenjski lovci pa so v Lokah pod Paškim Kozjakom izročili namenu novo lovsko kočo.

Naši dosežki ***

Rudarski šolski center Velenje gradi

Naši dosežki ***

Stanovanjsko podjetje Velenje pa je

Nova tovarna štedilnikov

ŠTEVILNE GOSPODARSKE INVESTICIJE

Te dni smo med »potepanjem« po Šaški dolini ugotavljali, da skorajda ni delovne organizacije na področju občine Velenje, ki se v tem letu ne bi bila lotila večjih investicijskih del. Ta prizadevanja se bodo odrazila že v prihodnjem letu, in sicer v povečanju novih delovnih mest ter v povečanju realizacije. Nekatere investicije pa so začele vračati denar že letos.

Največja in najzahtevnejša investicija je nedvomno izgradnja nove Termoelektrarne Šoštanj III, moči 275 MW, ki bo veljala okrog 500 milijonov dinarjev. Izgradnja te naše največje termoelektrične enote poteka v okviru planskih predvidevanj in graditelji napovedujejo, da bo nova Termoelektrarna Šoštanj III dograjena do začetka oktobra 1971, ko naj bi začela tudi že poskusno obratovati.

Velenjska Tovarna gospodinjske opreme Gorenje gradi novo tovarno štedilnikov, ki bo omogočila več kot enkratno povečanje proizvodnje štedilnikov, po katerih je veliko povpraševanje tako doma kot na nekaterih najzahtevnejših zahodnoevropskih tržiščih. TGO Gorenje ureja v Velenju še tovarno za male gospodinjske aparat ter veliko samopostrežno restavracijo (njene zmogljivosti bodo 5.000 topnih malic, 1.500 kosil in 1.000 večerij), trgovino in prodajalno izdelkov Gorenje ter rezervnih delov. V Nazarjih gre h koncu izgradnja tovarne tehnic »Gorenje«, medtem ko se TGO Gorenje pripravlja tudi za sofinanciranje izgradnje nove tovarne plastičnih folij v Slovenj Gradcu, ki jo bodo gradili skupaj s tamkajšnjo Tovarno usnja.

Razgibana je bila investicijska dejavnost tudi v okviru Rudnika lignita Velenje. V našem pregledu omenjamo posebej modernizacijo obrata EFE v Šoštanju, v katerem bodo lahko v prihodnje na leto izdelali 45 milijonov enot izobilkovancev, vpeljali pa bodo tudi proizvodnjo suhih malt. Prav zdaj gredo h kraju dela pri razširitvi prostorov za potrebe elektrostrojnega obrata velenjskega Rudnika. Ta investicija bo omogočila občutno povečanje realizacije elektrostrojnega obrata.

Tovarna usnja Šoštanj je gradila novo lužilnico, ki bo omogočila za tretjino večji namok kož (doslej je bilo to ozko grlo) in prav tolikšno povečanje obsega proizvodnje.

Rudarski šolski center Velenje gradi

v industrijski coni v Velenju proizvodno halo, površine 6.000 m². V nove prostore bodo preselili orodjarno ter del serijske proizvodnje kovinske galanterije ter proizvodnje konfekcioniranih žic ter A program za učence 1. letnikov poklicne kovinarske in elektro šole. Novi prostori bodo omogočili še večjo kvaliteto izobruževalnega dela, večja pa bo tudi proizvodnja RSC Velenje.

Lesna industrija LESNA iz Šoštanja bo že v kratkem dogradila, prav tako v industrijski coni v Velenju, novo tovarno kosovnega pohištva. Kot računajo bodo na začetku v dveh izmenah proizvedli okrog 60.000 kuanjskih elementov, izdelovali pa bodo tudi televizijske kazete. Prihodnje leto bodo v tej novi tovarni, kot računajo, ustvarili 70 milijonov din realizacije.

Trgovsko podjetje na veliko in malo ERA Velenje je s pomočjo Rudnika lignita Velenje uredilo novo sodobno samopostrežno trgovino z bifejem na začetku Efenkove ceste v Velenju, na Tomšičeve cesti pa je uredilo poslovničko Sodobne opreme.

Kmetijska zadružna Šoštanj je nadaljevala z urejanjem žičnic v nasadih hmelja, urejala pa je tudi nasade rizbe.

Komunalno obrtni center Velenje je razširil rastlinjak, začel pa je tudi z izgradnjo prepotrebne avtobusne postaje v Velenju, ki bo z zunanjim dograditvijo vred veljala okrog 1.100.000 din, dograjena pa bo v začetku prihodnjega leta.

Kreditna banka Celje — podružnica Velenje je začela ob Prešernovi cesti z gradnjo poslovne stavbe. Vseljiva bo prihodnje leto.

Trgovsko podjetje »Vino« iz Smartnega ob Paki je na začetku leta izročilo namenu novo hidrarno, v kateri bodo letno izdelati okrog 18.000 ton hidrana apna.

Gostinsko podjetje »Paka« iz Velenja je zgradilo ob hotelu Paka avtomatsko 4-stezno kegljišče.

Stanovanjsko podjetje Velenje pa je za tržišče gradilo poslovno-trgovsko stavbo ob Prešernovi cesti. V njej je že prodajalna ljudljanske »Elektrotehne«, v prvem nadstropju bo prodajalna ljudljanske modne konfekcije »Krim«, v drugo nadstropje pa se bo vselil Projektični biro Velenje.

Nova nadomestna cesta

Proizvodna hala rudarskega šolskega centra

Naši dosežki *** *Naši dosežki* *** *Naši dosežki* ***

V dveh letih nad 100 000 prostovoljnih delovnih ur

Prebivalci Velenja so lani s prostovoljnimi delovnimi akcijami, prva je bila na vrsta cesta Velenje—Šentilj, posebej pa še z množično udeležbo na akcijah, ponovno manifestirali pripravljenost občanov, da tudi sami pomagajo pri reševanju perečih komunalnih problemov, obenem pa tudi enotnost delovnih ljudi Saleške doline v prizadevanjih za napredok njihovega območja.

V Velenju so se v letu 1969 odločili za akcijo povezovanja in združevanja krajev in občanov, posebej še mesta z okolico. Geslo akcije je resnično simbolično »Mesto — vasi«. Pred leti so namreč vsi prebivalci Saleške doline, tudi okoličani, pomagali urejati mesto — Velenje, zdaj pa naj bi Velenjčani in drugi to pomoč vrnili.

V središču Saleške doline ima prostovoljno delo že tradicijo. V Velenju so se pred leti vrstile številne velike prostovoljne delovne akcije. Velenjčani so si sami zgradili kinodvorano pri jezeru, uredili so športni park in velenjsko jezero, z nesebičnim in izredno napornim delom so žene uredile park, Velenjčani so kopali jarke za toplovod in elektriko, napeljevali vodovod, regulirali Pako, v rekordnem času 21 dni so uredili otroško igrišče itd. To so bile pravzaprav enkratne in nepozabne akcije, ki so — kar zadeva obseg in pomen — močno presegale občinske meje. Vse to, kar v Velenju je, so uredili Velenjčani oz. prebivalci Saleške doline sami. Hkrati z delom pa so se porajali tudi novi odnosi, kar je nedvomno tudi ena od bistvenih pridobitev velenjskih prostovoljnih delovnih akcij.

V Velenju so se v lanskem letu odločili za nadaljevanje akcije združevanja in proizvodnje občanov in krajev. Akcijo »Mesto — vasi« so prebivalci Saleške doline sprejeli z zadovoljstvom, saj se zavedajo, da je potrebno ustvariti večjo povezanost in sodelovanje med občinami ter ne nazadnje odpraviti tudi preobčutne razlike, predvsem kar zadeva komunalno urejenost mesta in komunalno ne-

urejenost okoliških krajev — vasi. V Velenju prevladuje prepričanje, da so v preteklosti vsi skupaj prerađi pozabljali na okoliške kraje in tamkajšnje ljudi, in to ne samo kar zadeva reševanje komunalnih problemov, pač pa tudi glede urejanja drugih vprašanj. V Velenju si torej prizadevajo, da bi bilo življenje prav vsem občanom, tistim, ki živijo v mestih, kot onim, ki živijo v najbolj oddaljenih vaseh, jutri lepše. Prizadevanja torej niso le prazna besedičenja, pač pa sledijo besedam tudi dejanja.

V akciji »Mesto — vasi« so prišli prvi na vrsto prebivalci krajevne skupnosti Šentilj. Sami so se odločili, da morajo storiti vse, da bo njihovo področje hitreje napredovalo. Obnovili so električno omrežje, postavili so nov transformator, prispevali so drogove za daljnovid, kopali jame, čistili traso in postavljali drogove. Uredili so tudi vodovod. Njihova največja želja pa je bila cesta. No, in lansko leto se jim je naposled uresničila tudi želja. Pri urejanju ceste Velenje—Šentilj, prvi akciji »Mesto — vasi« so prebivalci Velenja, Šentilja in drugih vasi opravili nad 40.000 prostovoljnih delovnih ur, za modernizacijo ceste pa so Šentiljčani prispevali okrog 70.000 dinarjev, s prostovoljnim delom pa so uredili tudi okolico nove šole. Šentilju so že lani sledili novi kraji. Pri modernizaciji in urejanju cest Velenjsko jezero—Hrastovec in Velenje—Škale so opravili 20.000 prostovoljnih delovnih ur, občani pa so prispevali 80.000 dinarjev za ureditev cest. Sicer pa so v lanskem letu s prostovoljnim delom in s prispevki občanov uredili še vodovod v Hrastovcu, prebili so cesto na Graško goro, asfaltirali ceste v Smartnem ob Paki in Rečici, razširili in nasuli cesto Šalek—Bevče ter z okrog 5.000 prostovoljnimi delovnimi urami uredili cesto med Konovim in Šembričom, kjer dotedaj cestne povezave sploh ni bilo...

Z akcijo »Mesto — vasi« v Saleški dolini nadaljujejo. Pri širjenju in modernizaciji ceste od Soštanja do partizanske vasice Rayne so domačini in Soštančani opravili 10.000 prostovoljnih delovnih ur, prispevali pa tudi 150.000 dinarjev, da ne omenjam še posebej skoraj 3.000 prostovoljnih ur, ki so jih opravili Ravenčani pri urejanju okolice nove šole. Prebivalci Lokovice so urejali cesto, prebita je bila cesta na Paški Kozjak, prebivalci Belih vod in okoliških vasi so prispevali 60.000 dinarjev za ureditev ceste Bele vode—Visočki vrh, opravili pa so tudi več kot 1.000 prostovoljnih delovnih ur. Nadalje so prebivalci Gaberk, Škal in Družmirja izkopali jarke za nad 4 km dolg vodovod iz Škal do Gaberk, v Paki so s prostovoljnim delom in prispevki občanov v denarju in lesu napeljali elektriko v zadnje hiše v Saleški dolini, kjer te »dobrine« še niso bili deležni. Prebivalci Vodomelj in Cirkove so urejali cesto. Lahko pa bi še naštevali številne prostovoljne delovne akcije prebivalcev Saleške doline in prispevkov občanov za to, da bi bilo življenje v prihodnje lepše in prijetnejše. Občani prihajajo namreč vse bolj do spoznaja, da je mogoče večje probleme reševati le s skupnimi akcijami ter ob enotni politiki...

Urejene in modernizirane ceste, te, ki so že zgrajene, pa tudi tiste, ki so še v načrtu, nedvomno predstavljajo za posamezna območja v Saleški dolini »okno v svet«. Napredek bo prihajal v te kraje precej hitreje, kot je doslej. Vseh pridobitev pa si v tem trenutku niti ne moremo predstavljati. Vemo lahko le, da bodo čez dve oz. najpozneje tri leta urejene ali pa modernizirane ceste do zadnjega zaselka v Saleški dolini. To je zdaj dejstvo.

Nekateri so sicer menili, da je prostovoljno delo za sedanjii čas že preživel. Najboljši odgovor na to je nad 100.000 prostovoljnih delovnih ur, ki so jih lani in letos opravili prebivalci Saleške doline, in več deset milijonov starih dinarjev, ki so jih prispevali občani — mimo krajevnega samoprispevka — za ureditev posameznih perečih komunalnih in drugih problemov. Seveda pa uspešnosti akcij ni mogoče »meriti« oziroma »cenit« samo z izkomanimi kubiki zemlje, metri urejenih cest in podobnim, pač pa tudi po razpoloženju. Liudje preživijo del prostega časa v naravi, hkrati pa se ob delu in pogovoru utruju vezi med rudarijem, delavcem iz tovarne, gospodinjo, upokojencem in ne nazadnje tudi učencem osnovne šole. Tudi ti so se, v presenetljivo velikem številu, vključili v velenjsko akcijo »Mesto — vasi«.

V Velenju vedo da je ena izmed nalog, ki še posebej izstopa zadnjem časom, pospeševanje razvoja okoliških krajev. Pobuda za to mora priti iz mesta, iz Velenja. In urejanje cest ter številna druga dela so la ena od oblik pobud oz. pomoči. V Velenju pa si še posebej želijo ustvariti trdno vez med mestom in vasio. Zelijo, da bi kaj kmalu čutili napredek v slehernem zaselku velenjske občine. Urejene ceste nedvomno odpirajo napredku pot...

Ob pomoči in sodelovanju občanov zadnji dve leti Saleška dolina spet hitreje spreminja svojo podobo.

IZ ORGANIZACIJ ZVEZE MLADINE

KDAJ PROSTOR ZA DRUŠTVENO DEJAVNOST GIMNAZIJEV?

Na konferenci aktivna Zveza mladine Slovenije na velenjski gimnaziji so predvsem govorili o mladinskih urah. Te so na gimnaziji že nekaj časa, vendar vsebinsko doslej niso bile vedno najbolje pripravljene. Množič so se vpraševali, če so take mladinske ure, kot so, sploh še potrebne. Dijaki so pripravljali referate, zanimanja za njihovo delo pa je bilo bolj malo. Na konferenci so se, kar je nedvomno razveseljivo, dogovorili, da bodo poslej bolj sodelovali pri oblikovanju mladinskih ur tudi profesorji, k sodelovanju pa bodo povabili vidne predstavnike gospodarskega, javnega in kulturnega življenja iz Saleške doline.

Mladi iz velenjske gimnazije pa so na zadnji konferenci spregovorili tudi o problemu, ki jih tare že dalj časa. Ugotavljajo, da je v razne izvenšolske dejavnosti vključena le dobra tretjina vseh dijakov in dijakinj. Prevladuje mnenje, da morajo postati aktivnejši v prihodnje tudi drugi. Vprašanje pa je, kako bo to mogoče doseči, saj gimnaziji še zdaj nimajo lastnega prostora za društveno dejavnost.

Na konferenci aktivna ZMS na velenjski gimnaziji so med drugim razpravljali še o šolski samoupravi. Ugotovili so, da je delo razrednih skupnosti v zadnjem času bolj zaživel, treba pa bo treba oživeti še delo šolske skupnosti.

PRIZNANJE KRAJEVNE SKUPNOSTI MLADIM V GABERKAH

Po podatkih, ki so jih zbrali na predsedstvu Občinske konference Zveze mladine Velenje, je aktiv ZMS Gaberke najboljši vaški aktiv ZMS v Saleški dolini v tem letu. V zadnjem času so uspeli mladi in Gaberkah razgibati kulturno просветno in športno življenje v kraju, udeležili pa so se tudi prostovoljnih delovnih akcij, tako v Gaberkah (pri posipanju ceste in kopanju jarkov za vodovod) ter v Ravnah (pri urejanju cest). Mladi v Gaberkah so pripravili letos tudi dvoje večjih športnih srečanj v malem nogometu, šahu, namiznem tenisu in streljanju. V okviru aktiv ZMS Gaberke so nedavno tega ustavovili tudi sekcije za namizni tenis (ki tekmuje v okviru Savinjsko-saleške namiznoteniške lige) in košarkarski klub. Mladi iz Gaberk pa se že zdaj vneto pripravljajo na veliko delovno akcijo v letu 1971 pri urejanju cest na njihovem področju.

Na zadnji konferenci aktivna ZMS Gaberke je predsednik krajevne skupnosti izročil mladim v znak priznanja za njihovo uspešno društveno delo in za sodelovanje v prostovoljnih delovnih akcijah, sicer skromno, toda praktično darilo — novo mizo za namizni tenis. Mladi so bili nad takšno pozornostjo in priznanjem krajevne skupnosti prijetno presenečeni.

Prostovoljci na delu

